

LAUSUNTO LAKIEHDOITUKSESTA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN TUOTTAMISESTA ANNETTAVAN LAIN LISÄYKSESTÄ

Lakiehdotuksen 3 pykälän 7 kohdassa määriteltäisiin vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavan palveluyksikön käsite.

Vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavassa palveluyksikössä tuotettavat palvelut edellyttävät niissä olevalta henkilöstöltä ammatillisen peruskoulutuksen lisäksi jatko-, täydennys- tai lisäkoulutusta laaja-alaisen erityisosaamisen varmistamiseksi. Vaativan sosiaalihuollon palvelut ovat lähes poikkeuksetta integroituja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Lisäksi niitä voi olla tarpeen sovittaa yhteen myös muiden hallinnonalojen palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen ja opetustoimen tai työllisyyspalvelujen kanssa.

Eskoon sosiaalipalvelujen lausunto: Tältä osin lakiehdotus on oikeansuuntainen ja oikeansisältöinen

Vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavissa palveluyksiköissä voitaisiin kulloinkin sovellettavaksi tulevan lainsäädännön edellytysten täyttyessä toteuttaa tahdosta riippumatonta hoitoa tai huoltoa tai käyttää asiakkaan itsemääräämisoikeutta rajoittavia toimenpiteitä. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää aina moniammatillista työryhmää ja päätöksentekoa sekä yksikössä annettavan vaativan hoidon ja huolenpidon toteuttamista ja seurantaa. Tämän vuoksi palveluyksikössä on mainittuja toimenpiteitä varten oltava käytettävissä riittävästi tarvittavien erityisalojen osaamista sosiaalityön lisäksi muun muassa lääketieteen ja psykologian alalta.

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän lausunto: Moniammatillisen työryhmän nimeäminen lainsäädäntöön on hyvin tärkeä. Työryhmälle voisi antaa myös virallisen aseman nimeämällä se esimerkiksi ”erityispalvelujen johtoryhmäksi”

Vaativia sosiaalihuollon palveluja tuotetaan muun muassa laaja-alaista erityisosaamista edellyttävissä lastensuojelulaitoksissa, päihdehuollon ja vammaispalvelujen asumispalvelu- ja kuntoutusyksiköissä sekä joissakin vastaavissa pitkälle erikoistuneissa iäkkäiden palveluyksiköissä. Määritelmän tarkoittamia yksiköjä olisivat myös lapsen seksuaalisen hyväksikäytön tutkimiseen tai pitkittyneisiin huolto- ja tapaamisoikeusriitoihin liittyviä palveluja tuottavat yksiköt. Palvelut vaativan sosiaalihuollon yksiköissä ovat usein ympärivuorokautisia mutta niissä voidaan tuottaa myös samat kriteerit edellyttäviä osa-aikaisia tai osavuorokautisia palveluja. Palvelu voi olla kestoaltaan pitkä- tai lyhytaikaista ja se voi koostua esimerkiksi arviointi-, kuntoutus- tai kriisijaksoista.

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän lausunto: Ei huomautettavaa.

16 § Ennakotarkastus. ... Pykälän 2 momentin mukaan sairaala ja vaativan sosiaalihuollon palveluyksikkö olisi kuitenkin pääsääntöisesti aina tarkastettava. Tarkastuksen tekisi rekisteriviranomainen. Tarkastus tehtäisiin ennen rekisteriin merkitsemistä ja siinä varmistettaisiin lain 2 luvussa säädettyjen toimintaedellytysten täyttyminen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden

toteutuminen.

16 a § Ennakkotarkastuksen korvaava sertifiointi. [Pykälät numeroidaan juoksevasti lopullisessa versiossa.] Pykälän 1 momentissa säädettäisiin 16 §:n 2 momentin mukaisen pakollisen ennakkotarkastuksen korvaavasta sertifiointista. Jos palveluyksikössä on käytössä akkreditoidun sertifiointiorganisaation sertifioima eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti sertifioitu laadunhallintajärjestelmä ei rekisteriviranomaisen tarvitsisi tarkastaa sairaalaa tai vaativan sosiaalihuollon palveluyksikköä ennen sen merkitsemistä rekisteriin. Sertifiointiorganisaatio osoittaa oman pätevyytensä ja riippumattomuutensa akkreditoimalla oman toimintansa.

Laadunhallintajärjestelmän tulisi sisältää esimerkiksi liitteenä muualla lainsäädännössä edellytetyt kyseisen toiminnan laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi tehtävät suunnitelmat. Näitä olisivat ainakin terveydenhuoltolain 8 §:n mukainen suunnitelma laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta ja sosiaalihuoltolain 47 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettuina sertifioituina laadunhallintajärjestelminä pidettäisiin ainakin sertifioitua sosiaali- ja terveystalveluiden laatuohjelmaa (SHQS) sekä sertifioitua ISO 9001 -järjestelmä. Näihin järjestelmiin sisältyy sertifiointia suorittavan yhteisön tarkastus. Tätä lakia säädettäessä ei ole tiedossa muita sosiaali- ja terveystalveluiden vastaavia sertifioituja laadunhallintajärjestelmiä. Jatkossa myös muita vaatimukset täyttäviä järjestelmiä voitaisiin hyväksyä korvaamaan ennakkotarkastuksen. Rekisteriviranomaisen olisi arvioitava täyttääkö palvelun tuottajan esittämä sertifiointi nämä edellytykset.

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän lausunto: Lakiehdotuksen 16 ja 16 a pykälissä olevat ehdot palveluntuottajan ennakkotarkastuksesta tai sitä korvaavasta sertifiointista ovat hyvin tärkeitä laadukkaan ja vaikuttavan palvelutuotannon kannalta.